

188 GODINA POSTOJANJA I 60 GODINA NEPREKINUTOG RADA DRUŠTVENOG ORKESTRA HGZ-A

Dalekovidni osnivači Hrvatskoga glazbenog zavoda muzičkim su amaterima dali ulogu muzičke avangarde. Amaterizam nije shvaćen samo kao „bit društva“, kako do danas stoji u Statutu, nego i kao provizorno-promišljeni, upravo artistički nacrt njegove na muzičkoj umjetnosti zasnovane ideje. Amaterizam je bio prethodnica i stijeg svih drugih društvenih aktivnosti, pa i onih koje su samo prolazno bile u ovlasti Glazbenog zavoda. Od amaterizma je put, natraške, vodio prema školi i muzičkoj struci – koja bi na amaterizam uvijek trebala znatiželjno gledati kao na skicu svoje dotjerane slike. Prema tako smiono odabranom obrnutom redu, najprije je dakle održan koncert i konstituiran amaterski orkestar, a tek je zatim, na tako javno prezentiranom idealnom nacrtu, osnovana muzička škola. Između je bila građanska publika, spremnija da oduševljenjem popuni praznine amaterizma nego da novcem potpomogne potrebe Zavoda i škole. Društveni orkestar i njegov koncert bili su laički crtež koji je buduća škola trebala korigirati i nadopuniti. Kažu da svaki umjetnički stvaralac u inspiraciji mora biti sangvinik a u izvedbi flegmatik. Idealni amater trebao bi biti pošteđen te potonje hladnoće. U pravilu je napustio školu, u korist izvornog značenja njezina naziva: *scholé* je dokolica, prostor amaterizma. Ali, kao što postoji velikim muzičarima dobro poznata melankolija moći, tako postoji i melankolija nemoći – jednom je ona revers, a drugome avers. I s tom melankolijom amater mora naučiti živjeti.

Prije nepune dvije godine oprostili smo se od Igora Gjadrova, s tugom, poštovanjem i zahvalnošću, ali iz intimne blizine i sa stanovitom tjeskobom, melankolijom. Poslovično uporni i pravilni otkucaji njegovog dirigentskog štapića s vremenom su sve više interferirali sa sinkopama ne samo subjektivnog osjećaja nepravde i zapostavljenosti nesklone mu profesionalne okoline. U Glazbenom je zavodu bio angažiran s preporukom svjetskog uspjeha. I premda ta aura za naš krug nikad nije posve iščezla, polimetrija njegova životnog projekta i sudbine, to šarmom i humorom dobro prikriveno dvostruko bilo njegova srca desetljećima je vibriralo u polukrugu njegovog Društvenog orkestra – koji se s pravom amaterskom predanošću sve više stezao u krug njegovih muzičkih shvaćanja. U svojim počecima, s Igorom Gjadrovom od 1957., orkestar se spontano bio usuglasio s brojnim i nekim vrlo slavnim gudačkim ansamblima toga doba i s njihovim antiromantičkim, „neoklasicističkim“ interpretiranim baroknim repertoarom. Igora Gjadrova nikad nije napustila ta mladenačka vjera u objektivnost takozvana *Urtexa*. Vjerovao je čistim notama – ali u uhu mu je ostao opulentni zvuk Furtwänglerove „predratne“ interpretacije Trećeg Brandenburškog koncerta. Mislim da ga je barem povremeno bio kadar čuti i u iskreno-anemičnom sviranju amaterskog Društvenog orkestra. No ništa se u muzici u drugoj polovini dvadesetog vijeka nije promijenilo tako čujno kao interpretacija baroknih partitura. Te su mijene poput visokih oblaka jedva narušavale vedrinu repertoara Društvenog orkestra. S ponekad i vrlo uspješnih izleta u slikovitije muzičke krajolike, Društveni se orkestar s Igorom Gjadrovom uvijek rado vraćao oksimoronu barokne motorike. Ali danas bi nam se moglo činiti da repertoarske zasluge Društvenog orkestra treba tražiti baš na stranputicama. Ondje možemo naići na prvorazrednog Mozartovog *Thamosa* i na trećerazrednog pseudomozartovskog Westermayera. Ipak, sve ono što je učinjeno uz i nakon Igora Gjadrova tek je vanjska strana konture njegova muzičkog kruga. Periferija njegove aure.

Periferija s koje se ono u središtu bolje vidi? – Amater je bolje i čuti izdaleka. Amaterski je oportunitizam gotovo profesionalan. Valja mu se bezrezervno prikloniti. Nikada se ne smije zaboraviti da biti amater ne znači samo očitovati svoju nespretnost nego i suspendirati svoju spretnost. Netko tko suvišak svoje sposobnosti i vještine ne zna zamagliti diletantskim spleenom mora biti spreman na prigovor da se ono što on svira doista i čuje... Zvijezda se gasi u sjaju zvijezda. Za Berliozu je najčudesniji bio (imaginarni) *pianissimo* stotine gudača. U amaterski alkahest valja uroniti s alkemičarskim idealizmom da se olovo doista može pretvoriti u zlato.

Marcel Bačić

NAJAVLJUJEMO

Svečani koncert prigodom 60. godišnjice stalnog rada Društvenog orkestra HGZ-a,
ponedjeljak, 16. studenog 2015. u 20 sati

Program: J. S. Bach: Treći Brandenburški koncert, J. Bajamonti: Arija *Frena, mio bene*,
V. Lisinski: *Večer*, idila, J. Haydn: Simfonija br. 104
Dirigent: Zoran Juranić

DRUŠTVENI ORKESTAR HGZ-A

Od samog osnutka HGZ-a 1827. godine Društveni je orkestar jedan od njegovih osnovnih segmenata. Orkestar čine muzički amateri, uz povremenu suradnju profesionalaca. U drugoj polovici 19. st. Orkestar nije kontinuirano radio, a u 20. stoljeću imao je sjajno razdoblje od 1920. do 1937. godine, nakon čega je njegovo djelovanje ponovno zamrlo. Tek u prosincu 1954. Orkestar je odlukom skupštine HGZ-a obnovljen zahvaljujući inicijativi tadašnjeg predsjednika HGZ-a Milana Žepića, a prvi je koncert održao 30. lipnja 1955. godine.

Proteklih 60 godina rad Orkestra obilježili su prije svega dirigenti: nakon dvije godine početnog je dirigenta Mladena Jagušta 1957. godine naslijedio Igor Gjadrov, koji je vodio Orkestar punih 48 godina. Kada se u jesen 2005. Gjadrov zbog zdravlja morao povući, na njegovo je mjesto došao Marcel Bačić, dugogodišnji koncertni majstor Orkestra. Današnji dirigent Zoran Juranić vodi Orkestar od početka sezone 2009/2010., a posebne projekte dirigerali su Silvio Foretić i Mladen Sedak.

Društveni orkestar jedini je amaterski gudački orkestar u nas, sastavljen od ljudi različitih struka (liječnici, pravnici, biolozi itd.) i dobi (od studenata do umirovljenika) koji funkcioniraju kao "pravi" orkestar: dva puta tjedno dolaze na probe, održavaju po nekoliko koncerata godišnje, idu na gostovanja izvan Zagreba, pa čak i snimaju ploče i CD-ove. O Orkestru se najviše može saznati iz knjige Nade Bezić *Društveni orkestar Hrvatskoga glazbenog zavoda uz 55. godišnjicu njegove obnove (1954–2009)* (HGZ, 2009).

Budući da je u toj knjizi temeljito prikazano razdoblje Igora Gjadrova, odlučili smo se na ovom mjestu osvrnuti na repertoar Orkestra u proteklih 10 godina tako što ćemo navesti skladatelje čijih je 124 djela izvedeno:

Albinoni, T.	Händel, G. F.	Puccini, G.
Anfossi, P.	Hasse, J. A.	Purcell, H.
Bach, J. S.	Haydn, J.	Ravel, M.
Bajamonti, J.	Hoffmeister, F. A.	Reinecke, C.
Beethoven, L. van	Hoffstetter, R.	Respighi, O.
Bersa, B.	Hofmann, R.	Robuschi, F.
Boccherini, L.	Holst, G.	Rubinstein, A.
Britten, B.	Ivančić, A.	Saint-Saëns, C.
Buxtehude, D.	Jarnović, I.	Sarti, G.
Chopin, F.	Juranić, Z.	Schubert, F.
Čajkovski, P. I.	Kovarovic, A.	Sibelius, J.
Debussy, C.	Langley, R.	Sorkočević, L.
Desormes, L.	Laub, V.	Stamitz, A.
Detoni, D.	Lisinski, V.	Stratico, M.
Dittersdorf, C.D.von	Locatelli, G.	Strauss, O.
Dvořák, A.	Mahler, G.	Tkalčić, J.
Eisenhuth, Gj.	Mendelssohn, F.	Torelli, G.
Elgar, E.	Monteverdi, C.	Turanyi, D.
Faure, G.	Mozart, W. A.	Usper, G.
Fuchs, R.	Paisiello, G. B.	Valinger, J.
Gade, N.	Papandopulo, B.	Vancaš, A.
Gillet, E.	Pergolesi, G. P.	Vivaldi, A.
Glazunov, A.	Pichl, V.	Westermayer, J. D.
Glinka, M.	Pintzger, A.	Zajc, I.
Grieg, E.	Pleyel, I.	

Nada Bezić

NAJAVLJUJEMO

SUSRET S ANNIE LE BRUN UZ IZLOŽBU O DRUŽINI MLADIH

Petak, 20. studenog u 19 sati, Mala dvorana

Družina mladih, iznimna pojava neovisnog teatra, koju je vodio Vlado Habunek u tijesnoj suradnji s Radovanom Ivšićem i uz predao sudjelovanje mladih umjetnika i intelektualaca (Spaić, Škiljan, Hećimović, Brajković, Cipra, Malec, Raukar, Nagy, Ljenočka Nuremberg, Mira Košutić i dr., scenografi Kovačević, Tompa, Angeli Radovani) svoju je javnu scensku aktivnost od 1940. do 1946. godine ostvarila na sceni Hrvatskog glazbenog zavoda. Stoga je HGZ svojom izložbom, uz veliku izložbu inspiriranu djelom i duhom Radovana Ivšića u Muzeju suvremene umjetnosti, a u suradnji s Annie Le Brun-Ivšić, nastojao po prvi puta osvijetliti to zaboravljeno izvorište i svojevršno čudo moderne kulture. Članovi Družine mladih radili su s nadom i strašću u uvjerenju da pripremaju teren umjetnosti novog vremena u koje su u tom teškom i mračnom času čvrsto vjerovali. Publikaciju, koju pripremamo u sljedećoj godini, a na osnovi pronađenih i sakupljenih dokumenata, likovnih djela i svjedočanstava, želimo razgovorom i diskusijom na okruglom stolu obogatiti znanjima i spoznajama stručnjaka s raznih područja koji su se bavili tim razdobljem i srodnim fenomenima. (S. M.)

POČETAK SEZONE U HGZ-U U ZNAKU DRUŽINE MLADIH I HRVATSKIH SKLADATELJA

Koncertnu sezonu započeli smo rano, već 24. rujna otvorenjem izložbe *Družina mladih – "san na javi"*. *Scenske priredbe u HGZ-u 1940-1946.*, autorica Seadete Midžić i Nade Bezić. Na otvorenju je govorila i književnica Anni Le Brun, kojoj zahvaljujemo na posudbi autentičnih predmeta iz ostavštine njezinog supruga Radovana Ivšića. Posebnost izložbe je bila i u tome što je pretvorila Malu dvoranu HGZ-a u izložbeni prostor. Stoga se HGZ uključio u 2. Reli po galerijama, originalnu akciju umrežavanja galerija u centru grada, ostvarenu u večernjim satima 1. listopada.

Fotografije otvorenja: Enes Midžić

Annie Le Brun govori na otvorenju izložbe u Maloj dvorani.

Foto: Jakov Novak

Sudionici Relija koji su u jednu večer obišli svih deset galerija dobili su od organizatorice, Nele Simić iz Galerije Pikto, "Povelju časti za spas kulture" (u podjeli povelja asistirala je Nada Bezić u ime HGZ-a).

Kao dokaz pokazali su *selfie*, poput ovog što su ga Valentina Čarapina i njezini prijatelji snimili u HGZ-u, kojim je te večeri prošlo 70-tak, uglavnom mladih, posjetitelja.

Listopad u HGZ-u je bio dobar mjesec za hrvatsku glazbu. U okviru 10. Zagrebačkog međunarodnog festivala komorne glazbe održan je 15. X. koncert skladbi hrvatskih autora. Bio je to prvi takav koncert u programima Festivala i svojom koncepcijom te sjajnim izvedbama zadobio je pozornost publike. A posve drugačiji zvuci odjekivali su na 3. glazbenom memorijalu "Adalbert Marković" 18. X., kada su tri tamburaška ansambla i ugledni solisti predstavili skladbe za tamburice iz pera hrvatskih skladatelja – među njima i djelo Lovre Županovića koje se čuva u arhivu HGZ-a.

Foto: © Zagrebački međunarodni festival komorne glazbe

Foto: Ivo Biečina

Dva prizora iz iste dvorane – Zagrebački međunarodni festival komorne glazbe i 3. glazbeni memorijal "Adalbert Marković".

Posljednja svečanost hrvatske glazbe bila je 26. listopada, kada je u HGZ-u Silvio Foretić autorskim koncertom proslavio 75. rođendan. Budući da zbog rokova tiskanja ne možemo ilustrirati taj koncert fotografijom, odlučili smo se za riječi – ulomak iz teksta Eve Sedak, objavljen u HGZ-ovoj programskoj knjižici Foretićeovog koncerta 2004. godine: "A ipak je sve što je Foretić ikada radio, bila borba. Teška i ozbiljna. 'Ja se borim', rekao mi je još prije tridesetak godina, 'a borba sama po sebi nije lijepa stvar ... borim se za neke moje ideale, za jednu glazbu koja bi se ljudima, a i meni svidjela, koja bi im nešto značila, koja bi ih navela da o nečemu razmisle, ... želim glazbu koja ljude ne bi ostavljala ravnodušnima, koju ne bi mogli odspavati, onako kako današnja publika odspava gotovo 90% današnje glazbe, a i to nije neki ugodan san, nego mučna obamrlost od dosade...'. Ništa, ili gotovo ništa u Foretićeovoj glazbi, ili bolje reći glazbovanju (on sam izbjegava riječ skladba i radije rabi djelo), ne upućuje na muke te borbe. Dapače. Njihov zvuk uglavnom uvijek teče glatko i gotovo umilno, a ono oko njega što se čita, vidi i misli, uvijek izaziva, vrlo često zabrinjava, ali prvenstveno (makar i prividno) – zabavlja."

BLAGAJNA: 48 30 822, blagajna@hgz.hr
ponedjeljak–petak 11–14 i 19–20 sati
i jedan sat prije početka koncerta

TAJNIŠTVO: 48 30 833, fax: 48 30 701
hgz@hgz.hr

KNJIŽNICA: 48 30 824
knjiznica@hgz.hr
ponedjeljak, sri. i pet. 11–14, sri. 16–20 sati

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIX (2015/2016)

STUDENI

www.hgz.hr
hgz@hgz.hr

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6
IBAN: HR5723400091110039946

UREDNIČE:
Nada Bezić
Seadeta Midžić

ZA IZDAVAČA:
Marcel Bačić

Utorak, 3. XI. u 20 sati, VD*

ZAGREBAČKI KVARTET
Marin Maras, Davor Philips, *violine*; Hrvoje Philips, *viola*; Martin Jordan, *violončelo*
Jarnović, Haydn, Čajkovski
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Nedjelja, 8. XI. u 20 sati, VD

FESTIVAL DIAPASON
Anđelko Krpan, Marin Maras, Ivan Novinc, *violine*; Lucija Brnadić, *viola*; Jasen Chelfi, Smiljan Mrčela, *violončela*; Nikša Bobetko, *kontrabas*; Dalibor Cikojević, Filip Fak, *klaviri*
Papandopulo, Brahms
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Ponedjeljak, 9. XI. u 20 sati, VD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Lišće žuti
Društveni jazz orkestar HGZ-a
Zlatko Dvoržak, *dirigent*
Dubravko Majnarić, *voditelj*
Silver, Legrand, Dorham, Ellington, Basie, Forest, Vandekar, Koerberler
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Utorak, 10. XI. u 20 sati, VD

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Dario Golčić, *oboa*
Davorin Brozić, *dirigent*
Gluck, Marcello, Haydn
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Utorak, 10. XI. u 20 sati, Podrumska dvorana

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH
TEORETIČARA
Radionica utorkom
Ususret Božiću
Voditelj: Tihomir Petrović
ULAZ SLOBODAN

Srijeda, 11. XI. u 20 sati, VD

UMJETNIČKA ORGANIZACIJA CRISTOFORIUM
Ciklus *Pleyel Svetislava Stančića*
Stefan Vladar, *klavir* (Austrija)
Beethoven, Schönberg, Schumann
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Subota, 14. XI. u 20 sati, VD

Promocija prvostupnika Hrvatskoga katoličkog sveučilišta

Nedjelja, 15. XI. u 20 sati, VD

FESTIVAL DIAPASON
Davorin Brozić, *klarinet*; Martin Draušnik, Marco Graziani, Vlatka Peljhan, *violine*; Aleksandar Jakopanc, *viola*; Jasen Chelfi, Branimir Pustički, *violončela*; Srđan Filip Čaldarović, *klavir*
Schubert, Brahms
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Ponedjeljak, 16. XI. u 20 sati, VD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Svečani koncert prigodom 60. godišnjice stalnog rada Orkestra
Društveni orkestar HGZ-a
Zoran Juranić, *dirigent*
J. S. Bach, Bajamonti, Lisinski, Haydn
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Petak, 20. XI. u 19 sati, MD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Susret s Annie Le Brun u povodu izložbe o
Družini mladih
ULAZ SLOBODAN

Subota, 21. XI. u 11 sati, MD

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Piano fortissimo

Subota, 21. XI. u 20 sati, VD

DRUŽBA "BRAČA HRVATSKOGA ZMAJA"
Svečana akademija u povodu 110. godišnjice osnutka i 25. godišnjice obnove Družbe
Hrvatsko pjevačko društvo "Slavulj", Petrinja;
Mješoviti pjevački zbor "Emil Cossetto", Zagreb;
Tamburaški orkestar "Gaj", Zagreb
Josip degl' Ivellio, *dirigent*
Zajc, Kuntarić, Lisinski, Cossetto, Muhvić, Gotovac, degl' Ivellio

Nedjelja, 22. XI. u 20 sati, VD

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Telemannia – concertomania
Laura Vadjon, *violina i umjetničko vodstvo*
Telemann
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Utorak, 24. XI. u 20 sati, VD

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Guitarra viva
Andrej Lebedev, *gitara* (Australija)
Birtwistle, Brouwer, Bach, Albéniz
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Srijeda, 25. XI. u 20 sati, MD

ŽIDOVSKA OPĆINA ZAGREB
Tjedan Izraela
Borna Šercar's Jazziana Croatica: Vojkan Jocić, *saksofoni*; Zvezdan Ružić, *klavir*; Tihomir Hojsak, *kontrabas*; Borna Šercar, *bubnjevi*
Ana Lice, *vokal*
Rothmüller, Cossetto, Britten, Šercar, Ružić, Bersa

Četvrtak, 26. XI. u 20 sati, VD

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH UMJETNIKA
Zagrebački umjetnici zagrebačkoj publici
Diana Grubišić Čiković, *harfa*; Branko Mihanović, *oboa*; Žarko Perišić, *fagot*;
Komorni gudački orkestar
Autorska večer Zorana Novačića
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HDGU-A I HGZ-A

Petak, 27. XI. u 20 sati MD

GLAZBENO UČILIŠTE ELLY BAŠIĆ
Nastup klavirskih dua i komornih sastava učenika
Albéniz, Piazzola, Ban, Bastalec, de Falla

Subota, 28. XI. u 11 sati MD

KONCERTNA POSLOVNICA ARTAGENT
Piano fortissimo

Nedjelja, 29. XI. u 20 sati, VD

FESTIVAL DIAPASON
Srđan Filip Čaldarović, *klavir*
Liszt, Chopin, Schumann
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

Ponedjeljak, 30. XI. u 18 sati, MD

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni koncert
Pjesme i serenade
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Umjetnički voditelj: Ivan Slobodić
Gluck, Fiocco, Haydn, Mozart, Schubert, Raff, Grieg, Hatze, Pejačević, Scarlatti, Piazzola
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-A I HDGU-A

Ponedjeljak, 30. XI. u 20 sati, VD

VIEĆE ALBANSKE NACIONALNE MANJINE
GRADA ZAGREBA
Klaidi Sahatçi, *violina* (Albanija)
Petrit Çeku, *gitara* (Kosovo)
Xhevdet Sahatxhija, *voditelj*
ODREĐENI BROJ BESPLATNIH ULAZNIKA ZA ČLANOVE HGZ-A

*VD = Velika dvorana; MD = Mala dvorana